

Till ansvariga på regeringskansliet

2020-04-28

Patrik Sandgren
patrik.sandgren@teknikforetagen.se
08 782 08 80

Angående behovet av en temporär granskningsmekanism för att förhindra uppköp av strategiska tillgångar och nyckelteknologi

Mot bakgrund av den situation som Sverige befinner sig i önskar vi med denna skrivelse göra Regeringskansliet uppmärksam på behovet av en temporär granskningsmekanism för utländska direktinvesteringar samt meddela att vi gärna bistår i det fortsatta arbetet i frågan.

Utbrottet och den snabba spridningen av Covid-19 har skapat stora störningar med brutna värdekedjor, stillastående fabriker och masspermitteringar. Kostnaderna för samhället är enorma och prislappen ökar från dag till dag. Exempelvis kostar produktionsstoppet hos fordonstillverkarna och deras underleverantörer ca 15 miljarder kr per månad i uteblivet förädlingsvärde, vilket för perioden motsvarar drygt fyra procent av Sveriges BNP.

En spegelbild av detta är att många teknikföretag, inte minst de som finns i anslutning till svenska forskningsparker och universitet, hamnat i ett mycket sårbart läge. Detta har bland annat föranlett Säkerhetspolisen att, i ett brev¹ ställt till säkerhetsskyddschefer runt om Sverige, påtala allvaret i den rådande situationen. I brevet framhålls risken för att främmande makter utnyttjar pandemin i syfte att genomföra uppköp och därigenom komma över säkerhetskänslig verksamhet. De kunskapsintensiva och innovativa företag som primärt är föremål för uppköp ligger inte sällan i den globala teknikfronten. De bedriver viktig forskning och utveckling i Sverige, bidrar till högkvalificerade jobb och är en central förklaring till Sveriges position som framstående innovationsland.

Med beaktande av ovanstående är det mycket positivt att det nu förefaller finnas stöd bland riksdagens partier att, snarast möjligt, införa en temporär granskningsmekanism för utländska direktinvesteringar i Sverige. Mekanismen behövs i avvaktan på den utredning som pågår i frågan, och som beräknas vara klar under senare delen av 2021.²

Utredningen är välkommen men det bör noteras att flera europeiska länder, så som Finland och Tyskland, redan tillskapat mekanismer som ska förhindra att

¹ Säkerhetspolisen, "Covid-19 och säkerhetsskydd", Diarienummer: 2020-7467-15.

² Regeringskansliet, "Ett system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden", <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2019/08/dir.-201950/>

främmande stater kan nyttja en prekär situation för att skaffa sig kontroll över vitala och strategiska tillgångar. Liknande system finns också i exempelvis USA, Kina, Australien, Kanada och Japan. Att Sverige i det rådande läget saknar skydd ger oss dessvärre en relativt sett sämre position. För det första så öppnar det för att fler fientliga övertag riktas mot Sverige. För det andra ger avsaknaden av en granskningsmekanism ett negativt signalvärde gentemot viktiga handelspartners som behöver kunna säkerställa att Sverige är en säker handelsplats för investeringar.

Att införa en granskningsmekanism är därför välkommet. Vi vill dock understryka att, även en temporär sådan, måste vara balanserad. Det är inte direktinvesteringar eller utländskt ägande i sig som är problemet. Idag arbetar drygt 20 procent av alla anställda i utlandsägda företag. Jämfört med andra OECD-länder innebär det att utlandsägandet i Sverige är tämligen högt. Det är dessutom högre i industrin än i tjänstesektorn.³ Strax under 50 procent av näringslivets FoU i Sverige (i termer av utgifter för FoU), utförs av utlandsägda företag.⁴ En ansevärd del av svenskt näringsliv har med andra ord utländska ägare, och näringslivet som helhet är beroende av utländskt kapital. En temporär granskningsmekanism bör därför utformas för att minska Sveriges riskexponering, inte för att stoppa inflöde av kapital.

Vi vill med redogörelsen ovan ge vårt explicita stöd till att en temporär granskningsmekanism införs och samtidigt meddela att vi gärna bistår i det fortsatta arbetet med denna viktiga fråga.

Med vänlig hälsning

Klas Wåhlberg

VD
Teknikföretagen

Robert Limmergård

Generalsekreterare
Säkerhets- och försvarsföretagen

---

³ Andelen anställda i utlandsägda företag av samtliga anställda i sektorn var inom tillverkningsindustrin 39 procent och inom tjänstesektorn 20 procent.

⁴ Tillväxtanalys, "Utländska företag i Sverige 2018", <https://www.tillvaxtanalys.se/publikationer/statistik/statistikserien/2019-06-13-utlandska-foretag-2018.html> och Tillväxtanalys, "Utländska uppköp i svenskt näringsliv – hot eller möjlighet", <https://www.tillvaxtanalys.se/publikationer/pm/pm/2017-05-30-utlandska-uppkop-i-svenskt-naringsliv---hot-eller-mojlighet.html> och Tillväxtanalys, "Forskning och utveckling i internationella företag 2017", <https://www.tillvaxtanalys.se/publikationer/statistik/statistikserien/2019-05-22-forskning-och-utveckling-i-internationella-foretag-2017.html>